

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) Nr. 1260/2013

(2013. gada 20. novembris)

par Eiropas demogrāfijas statistiku

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 338. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽¹⁾,

tā kā:

(1) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 16. panta 4. punktu no 2014. gada 1. novembra Padomes locekļu kvalificētais vairākums ir jādefinē, *inter alia*, pamatojoties uz dalībvalstu iedzīvotāju skaitu.

(2) Ekonomikas un finanšu padome regulāri pilnvaro Ekonomikas politikas komiteju novērtēt publisko finanšu ilgtspēju un kvalitāti, pamatojoties uz *Eurostat* sagatavotajām iedzīvotāju skaita prognozēm.

(3) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1059/2003 ⁽²⁾ visā statistikā, ko dalībvalstis nosūta Komisijai teritoriālo vienību dalījumā, ir jāizmanto *NUTS* klasifikācija. Tādēļ, lai sagatavotu salīdzināmu reģionālo statistiku, teritoriālās vienības vajadzētu definēt saskaņā ar *NUTS* klasifikāciju.

(4) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 175. panta otro daļu Komisijai ik pēc trim gadiem jāiesniedz ziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai

par paveikto ceļā uz ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju. Ir nepieciešami ikgadēji reģionāli dati *NUTS* 3 reģionu līmenī, lai sagatavotu minētos ziņojumus un regulāri uzraudzītu demogrāfiskās pārmaiņas un iespējamus turpmākus demogrāfiskos izaicinājumus Savienības reģionos, tostarp dažāda veida reģionos, piemēram, robežreģionos, lielpilsētu reģionos, lauku reģionos un kalnu un salu reģionos. Ņemot vērā to, ka attiecībā uz demogrāfisko novocošanu ir vērojamas lielas reģionālas atšķirības, *Eurostat* ir regulāri jā sagatavo reģionālas prognozes, lai pilnveidotu pārskatu par *NUTS* 2 reģionu demogrāfisko stāvokli Savienībā.

(5) Saskaņā ar LESD 159. pantu Komisijai katru gadu jā sagatavo ziņojums par panākumiem, kas gūti LESD 151. pantā minēto mērķu sasniegšanā, tostarp par demogrāfisko stāvokli Savienībā.

(6) Komisija 2009. gada 20. oktobra paziņojumā "Solidaritāte veselības jomā. Nevienlīdzības samazināšana veselības jomā ES" atbalstīja turpmāku datu izstrādi un vākšanu un turpmāku veselības rādītāju izstrādi vecuma, dzimuma, sociāli ekonomiskā statusa un ģeogrāfisko aspektu dalījumā.

(7) Eiropadomes 2001. gadā Gēteborgā ierosinātās un 2006. gada jūnijā atjaunotās Savienības ilgtspējīgas attīstības stratēģijas mērķis ir panākt pastāvīgu pašreizējās paaudzes un turpmāko paaudžu dzīves kvalitātes uzlabošanu. Komisijas (*Eurostat*) uzraudzības ziņojums, ko publicē ik pēc diviem gadiem, sniedz objektīvu statistisku progresa pārskatu, pamatojoties uz Savienības ilgtspējīgas attīstības rādītāju kopumu.

(8) Ikgadēja demogrāfijas statistika ir būtiska dažādu politikas virzienu pētniecībā un noteikšanā, īpaši attiecībā uz sociāliem un ekonomiskiem jautājumiem valstu un reģionālā līmenī. Statistika par iedzīvotājiem ir svarīgs dažādu politikas rādītāju kopsaucejs.

(9) Pekinas Rīcības platformas (1995) IV nodaļas H.3. stratēģiskais mērķis paredz izveidot atsauces sistēmu, lai apkopotu un izplatītu pa dzimumiem dalītus datus un informāciju plānošanas un politikas novērtēšanas mērķiem.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta 2013. gada 22. oktobra nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2013. gada 15. novembra lēmums.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1059/2003 (2003. gada 26. maijs) par kopējas statistiski teritoriālo vienību klasifikācijas (*NUTS*) izveidi (OV L 154, 21.6.2003., 1. lpp.).

- (10) Demogrāfiskā statistika ir būtiska sastāvdaļa, kas vajadzīga iedzīvotāju kopskaita aplēsēs Eiropas kontu sistēmā. Eiropas līmeņa statistikas izveidei ir svarīgi atjaunināt un pārskatīt datus.
- (11) Lai nodrošinātu dalībvalstu sniegto datu kvalitāti, jo īpaši salīdzināmību, un lai sagatavotu ticamus pārskatus Savienības līmenī, izmantoto datu pamatā vajadzētu būt vienādiem jēdzieniem un tiem būtu jāattiecas uz vienādu pārskata datumu vai periodu.
- (12) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 223/2009⁽¹⁾ nodrošina atsaucēs sistēmu Eiropas demogrāfijas statistikai. Jo īpaši tajā prasīta atbilstība profesionālās neatkarības, taisnīguma, objektivitātes, ticamības, statistikas konfidencialitātes un rentabilitātes principiem.
- (13) Informācijai par demogrāfiju vajadzētu būt saskaņīgai ar attiecīgo informāciju, kas savākta atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 862/2007⁽²⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 763/2008⁽³⁾. Šajā nolūkā būtu jānovērtē zinātniski pamatotas un pienācīgi dokumentētas statistiskās novērtēšanas metodes, un būtu jāveicina to izmantošana.
- (14) Izstrādājot, sagatavojot un izplatot Eiropas statistiku, valsts un Eiropas statistikas iestādēm un attiecīgos gadījumos citām attiecīgām valsts un reģionālā līmeņa iestādēm būtu jāņem vērā to principu kopums, kuri izklāstīti Eiropas Statistikas prakses kodeksā, ko Eiropas Statistikas sistēmas komiteja pārskatīja un atjaunināja 2011. gada 28. septembrī.
- (15) Šī regula garantē tiesības uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību un personas datu aizsardzību, kas noteiktas Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. un 8. pantā.
- (16) Šīs regulas kontekstā attiecībā uz personas datu apstrādi piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 95/46/EK⁽⁴⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 45/2001⁽⁵⁾.
- (17) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi, proti, izveidot vienotu tiesisko regulējumu, lai sistemātiski sagatavotu Eiropas demogrāfijas statistiku, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet šīs regulas mēroga un iedarbības dēļ to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar LES 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēta mērķa sasniegšanai.
- (18) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiesūta īstenošanas pilnvaras Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011⁽⁶⁾,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Priekšmets

Ar šo regulu izveido vienotu tiesisko regulējumu, lai izstrādātu, sagatavotu un izplatītu Eiropas statistiku par iedzīvotājiem un to dzīves notikumiem.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā izmanto šādas definīcijas:

- a) "valsts" attiecas uz dalībvalsts teritoriju Regulas (EK) Nr. 1059/2003 nozīmē, kas piemērojama pārskata laikā;

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 223/2009 (2009. gada 11. marts) par Eiropas statistiku un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 1101/2008 par tādas statistikas informācijas nosūtīšanu Eiropas Kopienas Statistikas birojam, uz kuru attiecas konfidencialitāte, Padomes Regulu (EK) Nr. 322/97 par Kopienas statistiku un Padomes Lēmumu 89/382/EEK, Euratom, ar ko nodibina Eiropas Kopienas Statistikas programmu komiteju (OV L 87, 31.3.2009., 164. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 862/2007 (2007. gada 11. jūlijs) par Kopienas statistiku attiecībā uz migrāciju un starptautisko aizsardzību, kā arī lai atceltu Padomes Regulu (EEK) Nr. 311/76 attiecībā uz statistikas vākšanu par ārvalstu darba ņēmējiem (OV L 199, 31.7.2007., 23. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 763/2008 (2008. gada 9. jūlijs) par iedzīvotāju un mājokļu skaitīšanu (OV L 218, 13.8.2008., 14. lpp.).

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 95/46/EK (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti (OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp.).

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 45/2001 (2000. gada 18. decembris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti (OV L 8, 12.1.2001., 1. lpp.).

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

b) "reģionāls" ir NUTS 1, NUTS 2 vai NUTS 3 līmenis Regulas (EK) Nr. 1059/2003 nozīmē, kas piemērojama pārskata laikā; ja šo terminu lieto saistībā ar valstīm, kuras nav Savienības dalībvalstis, "reģionāls" ir 1., 2. vai 3. līmeņa statistiskie reģioni saskaņā ar vienošanos starp minētajām valstīm un Komisiju (*Eurostat*) pārskata laikā;

c) "pastāvīgie iedzīvotāji" ir visas personas, kuru pastāvīgā dzīvesvieta pārskata laikā ir kādā dalībvalstī;

d) "pastāvīgā dzīvesvieta" ir vieta, kurā persona parasti pavada dienas atpūtas daļu, neņemot vērā īslaicīgu prombūtni izklaides, brīvdienu pavadīšanas, draugu un radnieku apciemošanas, darīšanu, ārstniecības vai svētceļojumu nolūkā. Par konkrētas ģeogrāfiskās teritorijas pastāvīgajiem iedzīvotājiem uzskata tikai personas:

i) kuras pastāvīgajā dzīvesvietā ir dzīvojušas vismaz 12 mēnešu ilgu nepārtrauktu laikposmu pirms pārskata laika; vai

ii) kuras pastāvīgajā dzīvesvietā ir ieradušās 12 mēnešu laikā pirms pārskata laika ar nodomu tajā pavadīt vismaz vienu gadu.

Ja i) vai ii) apakšpunktā aprakstītos apstākļus nevar piemērot, var uzskatīt, ka "pastāvīgā dzīvesvieta" ir juridiskā vai reģistrētā dzīvesvieta, izņemot 4. panta nolūkiem.

Piemērojot "pastāvīgās dzīvesvietas" definīciju, īpašus gadījumus dalībvalstis aplūko saskaņā ar Komisijas Regulas (EK) Nr. 1201/2009 ⁽¹⁾ pielikumu;

e) "dzīva bērna piedzimšana" ir tāda bērna piedzimšana, kas neatkarīgi no intrauterīnā vecuma elpo vai izrāda citas dzīvības pazīmes, piemēram, sirdspuksti, nabas saites pulsācija vai skeleta šķērsvītrotro muskuļaudu noteikta kustība;

f) "nāve" ir dzīvības pazīmju permanenta zušana jebkurā laikā pēc dzīva bērna piedzimšanas (vitālo funkciju apstāšanās pēc piedzimšanas, nav reanimācijas iespējas);

g) "dzīves notikumi" ir dzīva bērna piedzimšana un personas nāve saskaņā ar e) un f) punktā sniegto definīciju.

3. pants

Dati par iedzīvotājiem un dzīves notikumiem

1. Dalībvalstis sniedz Komisijai (*Eurostat*) datus par saviem pastāvīgajiem iedzīvotājiem pārskata laikā. Sniegtie dati aptver iedzīvotājus pēc vecuma, dzimuma un dzīvesvietas reģiona.

⁽¹⁾ Komisijas Regula (EK) Nr. 1201/2009 (2009. gada 30. novembris), ar ko īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 763/2008 par iedzīvotāju un mājokļu skaitīšanu attiecībā uz tematu tehniskajām specifikācijām un to dalījumu (OV L 329, 15.12.2009., 29. lpp.).

2. Dalībvalstis sniedz Komisijai (*Eurostat*) datus par dzīves notikumiem pārskata periodā. Dalībvalstis izmanto to pašu iedzīvotāju definīciju, ko tās izmanto 1. punktā minētajiem datiem. Sniegtie dati aptver šādus mainīgos lielumus:

a) dzīvu bērnu piedzimšanas gadījumi pēc dzimuma, notikuma mēneša, dzīvu bērnu piedzimšanas secības, mātes vecuma, mātes dzimšanas gada, mātes dzimšanas valsts, mātes valstiskās piederības valsts un mātes dzīvesvietas reģiona;

b) nāves gadījumi pēc vecuma, dzimuma, dzimšanas gada, dzīvesvietas reģiona, dzimšanas valsts, valstiskās piederības valsts un notikuma mēneša.

3. Dalībvalstis izmanto to pašu iedzīvotāju definīciju visiem "valsts" un "reģionālajiem" līmeņiem, kā noteikts šajā regulā.

4. Komisija pieņem īstenošanas aktus, paredzot vienādus nosacījumus par 1. un 2. punktā minēto datu dalījumu, kā arī par datu termiņiem un pārskatīšanām. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 10. panta 2. punktā.

4. pants

Iedzīvotāju kopskaits īpašām Savienības vajadzībām

1. Kvalificēta balsu vairākuma vajadzībām Padomē dalībvalstis sniedz Komisijai (*Eurostat*) datus par iedzīvotāju kopskaitu valsts līmenī pārskata laikā saskaņā ar 2. panta c) punktu astoņos mēnešos pēc pārskata gada beigām.

2. Iedzīvotāju kopskaitu, kas minēts 1. punktā, dalībvalstis var novērtēt pēc likumīgi dzīvojošajiem iedzīvotājiem vai reģistrētajiem iedzīvotājiem, izmantojot zinātniski pamatotas, labi dokumentētas un publiski pieejamas statistiskās novērtēšanas metodes.

5. pants

Biežums un pārskata laiks

1. Dalībvalstis katru gadu sniedz Komisijai (*Eurostat*) datus par saviem iedzīvotājiem un par viņu dzīves notikumiem iepriekšējā gadā, kā minēts 3. panta 1. punktā un 2. punkta a) un b) apakšpunktā.

2. Dalībvalstis katru gadu sniedz Komisijai (*Eurostat*) datus par 4. pantā minēto iedzīvotāju kopskaitu valsts līmenī.

3. Šajā regulā pārskata laiks attiecīgā gadījumā ir vai nu 4. punktā minētais pārskata datums, vai 5. punktā minētais pārskata periods.

4. Iedzīvotāju datu pārskata datums ir pārskata perioda beigās (31. decembra pusnakts). Pirmais pārskata datums ir 2013. gadā, un pēdējais pārskata datums ir 2027. gadā.

5. Dzīves notikumu pārskata periods ir kalendārais gads, kurā tie notikuši. Pirmais pārskata periods ir 2013. gads, un pēdējais pārskata periods ir 2027. gads.

6. pants

Datu un metadatu sniegšana

Dalībvalstis dara Komisijai (*Eurostat*) pieejamus saskaņā ar šo regulu prasītos datus un metadatus saskaņā ar Komisijas (*Eurostat*) norādītajiem datu un metadatu apmaiņas standartiem. Dalībvalstis sniedz šos datus un metadatus, vai nu izmantojot vienotās datu ievadišanas sistēmas, lai Komisija (*Eurostat*) tos varētu saņemt, vai arī nosūta tos, izmantojot vienotās datu ievadišanas sistēmas.

7. pants

Datu avoti

Dati pamatojas uz datu avotiem, ko dalībvalstis izraugās saskaņā ar valsts tiesību aktiem un praksi. Attiecīgā gadījumā izmanto zinātniski pamatotas un dokumentētas statistiskās novērtēšanas metodes.

8. pants

Priekšizpēte

1. Dalībvalstis veic priekšizpēti par definīcijas “pastāvīgā dzīvesvieta” izmantošanu attiecībā uz iedzīvotājiem un dzīves notikumiem, kā minēts 3. panta 1. un 2. punktā.

2. Šā panta 1. punktā minētās priekšizpētes rezultātus nosūta Komisijai līdz 2016. gada 31. decembrim.

3. Lai atvieglotu šā panta 1. punktā minētās priekšizpētes veikšanu, Savienība var sniegt finansiālu atbalstu valstu statistikas iestādēm un citām valsts iestādēm, kas minētas Regulas (EK) Nr. 223/2009 5. pantā.

9. pants

Kvalitātes prasības

1. Dalībvalstis nodrošina nosūtīto datu kvalitāti.

2. Šīs regulas vajadzībām nosūtāmajiem datiem piemēro kvalitātes kritērijus, kas minēti Regulas (EK) Nr. 223/2009 12. panta 1. punktā.

3. Dalībvalstis ziņo Komisijai (*Eurostat*) par references metadatiem, izmantojot Eiropas Statistikas sistēmas standartus, un jo īpaši par datu avotiem, definīcijām un novērtēšanas metodēm, ko izmanto pirmajam pārskata gadam, un dalībvalstis pastāvīgi informē Komisiju (*Eurostat*) par visām to pārmaiņām.

4. Pēc Komisijas (*Eurostat*) pieprasījuma dalībvalstis sniedz tai visu informāciju, kas vajadzīga, lai novērtētu statistiskās informācijas kvalitāti.

5. Dalībvalstis nodrošina, ka šīs regulas 3. pantā prasītie dati par iedzīvotājiem ir saskanīgi ar datiem, kas prasīti saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 862/2007 3. panta 1. punkta c) apakšpunktu.

10. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz Eiropas Statistikas sistēmas komiteja, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 223/2009. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

11. pants

Pārskatīšanas klauzula

1. Komisija līdz 2018. gada 31. decembrim iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei pirmo ziņojumu par šīs regulas īstenošanu, un otro ziņojumu – līdz 2023. gada 31. decembrim. Minētajos ziņojumos Komisija ņem vērā dalībvalstu sniegto attiecīgo informāciju un novērtē nosūtīto datu kvalitāti, izmantotās datu vākšanas metodes, papildu slogu, kas uzlikts dalībvalstīm un respondentiem, un minēto statistikas datu salīdzināmību. Minētajos ziņojumos novērtē zinātniski pamatotu un labi dokumentētu statistisko novērtēšanas metožu izmantošanu, lai novērtētu “pastāvīgo iedzīvotāju” skaitu pēc likumīgi dzīvojošajiem iedzīvotājiem vai reģistrētajiem iedzīvotājiem. Pirmais ziņojums ietver arī 8. pantā minētās priekšizpētes rezultātus.

2. Vajadzības gadījumā minētajiem ziņojumiem pievieno priekšlikumus, kuru mērķis ir turpmāk uzlabot vienoto tiesisko regulējumu, lai izstrādātu, sagatavotu un izplatītu Eiropas statistiku par iedzīvotājiem un to dzīves notikumiem saskaņā ar šo regulu.

12. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šīs regulas piemērošanu beidz 2028. gada 31. augustā.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā, 2013. gada 20. novembrī

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
M. SCHULZ

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
V. LEŠKEVIČIUS
